

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Військово-юридичний інститут

Кафедра кримінального процесу

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

«Заходи забезпечення кримінального провадження»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 26 «Цивільна безпека»

Спеціальність – 262 «Правоохоронна діяльність»

Спеціалізація – «Правоохоронна діяльність»

Статус навчальної дисципліни – обов'язкова

Затверджено на засіданні
Вченої ради
протокол № 13 від 27 червня 2024 р.

Ректор

Анатолій Гетьман

Харків 2024

Програма навчальної дисципліни «Заходи забезпечення кримінального провадження» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 26 «Цивільна безпека» спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» спеціалізації «Правоохоронна діяльність». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2024. 57 с.

Розробники:

Шило Ольга Георгіївна, докторка юридичних наук, професорка;

Верхогляд-Герасименко Олена Володимирівна, кандидатка юридичних наук,
асистентка

Затверджено на засіданні кафедри кримінальної юстиції
(протокол № 22 від 16 червня 2022 р.)

В.о. завідувача кафедри – Лапкін Андрій Васильович, доктор юридичних наук,
доцент

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями)
затверджено на засіданні кафедри кримінального процесу
(протокол № 10 від 07 червня 2023 р.)

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями)
затверджено на засіданні кафедри кримінального процесу
(протокол № 17 від 20 травня 2024 р.)

Завідувачка кафедри – Капліна Оксана Володимирівна, докторка юридичних наук, професорка

Зміст

1. Вступ	4
2. Опис навчальної дисципліни (навчальні одиниці)	12
3. Зміст програми навчальної дисципліни	12
4. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни	26
4.1. Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять	26
4.2. Самостійна робота здобувачів вищої освіти	26
4.3. Освітні технології та методи навчання	27
4.4. Форми педагогічного контролю та система оцінювання якості сформованих компетентностей за результатами засвоєння навчальної дисципліни	27
4.5. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни	37
Додаток 1. Карта предметних компетентностей з навчальної дисципліни	46
Додаток 2. Карта результатів навчання здобувача вищої освіти, сформульованих у термінах компетентностей	54
Додаток 3. Матриця зв'язків модулів навчальної дисципліни, результатів навчання та предметних компетентностей у програмі навчальної дисципліни	57

1. Вступ

1.1. Мета та завдання навчальної дисципліни.

Мета навчальної дисципліни полягає у формуванні предметних компетентностей у сфері правового регулювання застосування заходів забезпечення кримінального провадження з позицій висвітлення та аналізу дискусійних питань і ефективних шляхів їх вирішення; поглибленні й конкретизації знань щодо застосування заходів забезпечення кримінального провадження, в тому числі, у контексті прецедентної практики Європейського суду з прав людини, правових позицій Конституційного Суду України, Верховного Суду щодо їх застосування; набутті практичних навичок складання клопотання слідчого, дізнавача, прокурора про застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

Завдання:

- поглиблене вивчення норм кримінального процесуального права в частині правового регулювання підстав і порядку застосування заходів забезпечення кримінального провадження;

- формування навичок узагальнення практики Європейського суду з прав людини (далі – ЄСПЛ), Верховного Суду, виокремлення та використання правових позицій ЄСПЛ, Конституційного Суду України, Верховного Суду в процесі застосування заходів забезпечення кримінального провадження, а також здійснення доказування в судово-контрольному провадженні;

- вироблення навичок ґрунтовного аналізу наукових підходів до вирішення проблем, які виникають під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження, їх використання при оцінці досконалості механізму правового регулювання кримінальних процесуальних відносин, виявлення його прогалин та колізій, формулювання та обґрунтування пропозицій щодо їх усунення;

- формування навичок аналізу та узагальнення слідчо-прокурорської та судової практики щодо застосування заходів забезпечення кримінального провадження;

- опанування технологією складання слідчим, дізнавачем, прокурором клопотання про обрання та зміну заходів забезпечення кримінального провадження, продовження строку їх дії, а також ініціювання оскарження рішення слідчого судді, суду.

1.2. Статус навчальної дисципліни у структурі освітньо-професійної програми: обов'язкова.

1.3. Пререквізити: «Конституційне право», «Кримінальний процес», «Кримінальне право».

1.4. Кореквізити: «Досудове розслідування кримінальних правопорушень», «Негласні заходи у правоохоронній діяльності», «Практикум зі складання процесуальних документів у кримінальному провадженні».

1.5. Постреквізити: «Криміналістика», «Міжнародне співробітництво під час кримінального провадження».

1.6. Перелік предметних компетентностей здобувача вищої освіти:

ПК1. Знання фундаментальних положень і категоріального апарату сучасного кримінального процесуального права в частині застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

ПК2. Уміння здійснювати порівняльно-правовий аналіз нормативного регулювання заходів забезпечення кримінального провадження в законодавстві України та зарубіжних країн.

ПК3. Знання міжнародно-правових стандартів захисту прав особи в кримінальному судочинстві та механізмів їх реалізації під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

ПК4. Розуміння прецедентної практики Європейського суду з прав людини щодо особливостей застосування статей 5, 6, 7, 8 Конвенції про захист прав

людини і основоположних свобод та Протоколів до неї при обранні, зміні та скасуванні заходів забезпечення кримінального провадження, продовженні строку їх дії; уміння використовувати правові позиції у правозастосовній діяльності.

ПК5. Розуміння конституційно-правового регулювання застосування заходів забезпечення кримінального провадження, а також правових позицій Конституційного Суду України з цих питань і вміння їх застосовувати у конкретних практичних ситуаціях.

ПК6. Знання та розуміння правових позицій Верховного Суду з питань судового контролю під час досудового розслідування в кримінальному провадженні та вміння їх застосовувати у конкретних практичних ситуаціях, які виникають під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

ПК7. Уміння правильно тлумачити та застосовувати норми кримінального процесуального законодавства, що регулюють підстави та процесуальний порядок застосування заходів забезпечення кримінального провадження з урахуванням надбань сучасної юридичної техніки та герменевтики.

ПК8. Знання науково-практичних проблем, які виникають під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження; розуміння основних доктринальних і практичних підходів до їх вирішення.

ПК9. Розуміння сучасних тенденцій розвитку та уміння прогнозувати подальшу модернізацію теорії та практики застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

ПК10. Знання теорії та практики кримінального процесуального доказування в судово-контрольному провадженні з розгляду клопотань про застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

ПК11. Уміння доводити наявність мети та підстав застосування заходів забезпечення кримінального провадження, необхідність продовження їх строку.

ПК12. Розуміння поняття, сутності та класифікації заходів забезпечення

кримінального провадження, їх значення для кримінального судочинства.

ПК13. Розуміння загальних правил, підстав і порядку застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

ПК14. Розуміння правової природи, поняття, мети, умов та порядку застосування запобіжних заходів у кримінальному провадженні, їх класифікації та співвідношення з іншими заходами забезпечення кримінального провадження.

ПК15. Здатність формулювати власну правову позицію, наводити переконливі аргументи, оцінювати докази та знаходити оптимальні варіанти розв'язання конфліктних ситуацій у судово-контрольному провадженні з розгляду клопотання про застосування особистого зобов'язання, особистої поруки, застави як запобіжних заходів.

ПК16. Здатність формулювати власну правову позицію, наводити переконливі аргументи, оцінювати докази та знаходити оптимальні варіанти розв'язання конфліктних ситуацій у судово-контрольному провадженні з розгляду клопотання про застосування домашнього арешту та тримання під вартою як запобіжних заходів.

ПК17. Розуміння правової природи, поняття, видів запобіжних заходів, які застосовуються в особливих порядках кримінального провадження та під час міжнародного співробітництва; підстав і процесуального порядку їх застосування, продовження, зміни та скасування.

ПК18. Розуміння правової природи затримання як тимчасового запобіжного заходу та знання його видів, підстав і порядку застосування, а також практики здійснення затримання в кримінальному провадженні та проблем, які виникають у цій сфері.

ПК19. Розуміння правової природи, сутності, мети, підстав і порядку здійснення виклику слідчим, дізнавачем, прокурором, судового виклику; застосування приводу; накладення грошового стягнення; відсторонення від посади; тимчасового відсторонення судді від здійснення правосуддя.

ПК20. Розуміння правової природи, мети, підстав і порядку застосування: тимчасового обмеження у користуванні спеціальним правом; тимчасового доступу до речей і документів; тимчасового вилучення майна; арешту майна.

ПК21. Здатність формулювати особисту думку, її аргументувати та доказово репрезентувати.

ПК22. Здатність будувати оптимальні моделі взаємодії професійних учасників судово-контрольного провадження з розгляду клопотання про застосування заходів забезпечення кримінального провадження під час досудового розслідування.

ПК23. Знання алгоритмізації апеляційного оскарження та перегляду ухвал слідчого судді, постановлених під час досудового розслідування.

ПК24. Здатність до пошуку оптимальних варіантів розв'язання конфліктних ситуацій у судово-контрольному провадженні з розгляду клопотання про застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

ПК25. Знання особливостей провадження з розгляду клопотання про застосування заходів забезпечення кримінального провадження та здатність виявляти й вирішувати проблеми в судово-контрольному провадженні під час досудового розслідування.

ПК26. Знання технології прийняття процесуальних рішень під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження, продовження строку їх дії та особливостей мотивування окремих з них в контексті вимог Європейського суду з прав людини.

Експлікація загальних і спеціальних компетентностей визначається в карті предметних компетентностей (Додаток 1).

1.7. Перелік результатів навчання здобувача вищої освіти:

РН НД 1.1. Демонструвати знання конституційно-правового регулювання питань застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

РН НД 1.2. Демонструвати знання та розуміння прикладних аспектів правової герменевтики.

РН НД 1.3. Дискутувати зі складних правових проблем застосування міжнародних стандартів захисту прав людини під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

РН НД 1.4. Оперувати доктринальними підходами до вирішення проблем, які виникають під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

РН НД 1.5. Використовувати правові позиції Конституційного Суду України та Верховного Суду з питань застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

РН НД 1.6. Демонструвати навички збору й аналізу прецедентної практики Європейського суду з прав людини щодо особливостей застосування ст. ст. 3, 5, 6, 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та Протоколів до неї під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження; вміння використовувати правові позиції в правозастосовній діяльності.

РН НД 1.7. Інтерпретувати феномен практики застосування заходів забезпечення кримінального провадження під час проведення модельних судових засідань.

РН НД 1.8. Визначати індикатори якості й ефективності застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

РН НД 1.9. Аналізувати методологічні аспекти теорії та практики кримінального процесуального доказування в судово-контрольному провадженні з розгляду клопотання про застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

РН НД 1.10. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію при вирішенні проблем, що виникають під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

РН НД 2.1. Застосовувати доктринальні підходи щодо розуміння поняття та сутності кримінального процесуального примусу, міжнародних стандартів його застосування, співвідношення кримінального процесуального примусу з суміжними категоріями кримінального судочинства та іншими видами державного примусу.

РН НД 2.2. Демонструвати розуміння сутності, поняття, функціонального призначення заходів забезпечення кримінального провадження, а також наявних у доктрині кримінального процесу їх класифікацій.

РН НД 2.3. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні доктринальні підходи для вдосконалення кримінального процесуального законодавства в контексті застосування запобіжних заходів у кримінальному провадженні.

РН НД 2.4. Аналізувати типові процесуальні ситуації, що виникають у межах судово-контрольних проваджень із застосування запобіжних заходів, та уникати типових ситуаційних юридичних помилок.

РН НД 2.5. Розуміти правову природу, поняття, види запобіжних заходів, які застосовуються в особливих порядках кримінального провадження та під час міжнародного співробітництва; підстави і процесуальний порядок їх застосування, продовження, зміни та скасування.

РН НД 2.6. Демонструвати розуміння правової природи затримання як тимчасового запобіжного заходу, його видів у кримінальному провадженні, підстав і порядку застосування, а також гарантій забезпечення прав і свобод затриманої особи.

РН НД 3.1. Демонструвати знання процедури апеляційного оскарження ухвал слідчого судді під час досудового розслідування.

РН НД 3.2. Демонструвати навички роботи з електронним документом та електронними реєстрами баз даних у процедурах застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

РН НД 3.3. Демонструвати знання особливостей процесуального порядку

застосування заходів забезпечення кримінального провадження, а також актуальних проблем правозастосовної практики у цій сфері та вміти пропонувати шляхи їх вирішення.

РН НД 3.4. Застосовувати знання новітніх інформаційно-комунікаційних технологій у процедурах застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

РН НД 3.5. Здійснювати правовий комплаєнс в межах професійних обов'язків.

РН НД 3.6. Здійснювати моніторинг інновацій в криміналістичній діяльності та продукувати ідеї щодо їх використання у сфері судово-контрольної діяльності при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження.

РН НД 3.7. Інтерпретувати нову інформацію в предметній сфері застосування заходів забезпечення кримінального провадження; визначати актуальні проблеми правозастосовної практики в цій сфері та вміти пропонувати шляхи їх вирішення.

РН НД 3.8. Демонструвати знання технології складання процесуальних документів у судово-контрольному провадженні щодо застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

Експлікація результатів освоєння навчальної дисципліни і результатів навчання за спеціальністю і спеціалізацією визначається в карті результатів навчання, сформульованих у термінах компетентностей (Додаток 2).

1.8. Модулі програми навчальної дисципліни.

Модуль 1. Загальні положення застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

Модуль 2. Запобіжні заходи, затримання особи.

Модуль 3. Інші заходи забезпечення кримінального провадження.

Експлікація модулів компетентісно-орієнтованої програми навчальної дисципліни визначається у матриці зв'язків між модулями навчальної дисципліни, результатами навчання

та предметними компетентностями (Додаток 3).

2. Опис навчальної дисципліни (навчальні одиниці)

Найменування показників	Рівень освіти, галузь знань, спеціальність, спеціалізація	Дидактична структура та кількість годин
Кількість кредитів ЄКТС: 5,0 Кількість модулів: 3 Загальна кількість годин: 150 Тижневих годин: аудиторних – 2-4, самостійної роботи здобувача вищої освіти – 2-10	Рівень освіти – перший (бакалаврський) Галузь знань – 26 «Цивільна безпека» Спеціальність – 262 «Правоохоронна діяльність» Спеціалізація – «Правоохоронна діяльність»	Модуль 1 Лекції: 4 Практичні заняття: 6 Самостійна робота: 18 Модуль 2 Лекції: 16 Практичні заняття: 16 Самостійна робота: 46 Модуль 3 Лекції: 10 Практичні заняття: 12 Самостійна робота: 22 Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (диференційований залік)

3. Зміст програми навчальної дисципліни

Модуль 1. Загальні положення застосування заходів забезпечення кримінального провадження

Юридична сутність, класифікація та функціональне призначення заходів забезпечення кримінального провадження. Конституційно-правові основи застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Міжнародні стандарти захисту прав людини під час застосування заходів кримінального процесуального примусу. Вплив практики ЄСПЛ на становлення національної правової моделі заходів забезпечення кримінального провадження та формування правозастосовної практики в контексті фундаменталізації прав людини.

Генеza інституту заходів забезпечення кримінального провадження в законодавстві України та доктрині кримінального процесу. Нормативні моделі

заходів забезпечення кримінального провадження в законодавстві країн континентальної та англосаксонської правової систем.

Юридична сутність і функціональне призначення заходів забезпечення кримінального провадження. Види заходів забезпечення кримінального провадження. Класифікація заходів забезпечення кримінального провадження та її критерії. Співвідношення понять «заходи забезпечення кримінального провадження» і «заходи кримінального процесуального примусу».

Загальні положення про запобіжні заходи, мета та підстави їх застосування. Співвідношення понять «застосування запобіжних заходів» та «обрання запобіжних заходів». Види запобіжних заходів та їх місце в системі заходів забезпечення кримінального провадження. Класифікація запобіжних заходів та її критерії. Правові підходи, сформульовані в практиці Верховного Суду щодо застосування запобіжних заходів у кримінальному провадженні.

Загальні правила застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Особливості предмету доказування при вирішенні слідчим суддею, судом питання про застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Судовий контроль як гарантія дотримання прав, свобод та інтересів особи під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

Види заходів забезпечення кримінального провадження, які застосовуються на підставі ухвали слідчого судді або суду. Правила підсудності розгляду клопотань слідчого, дізнавача, прокурора про застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

Оцінка слідчим суддею потреб досудового розслідування, які виправдовують ступінь втручання в права та свободи особи, про який йдеться в клопотанні слідчого, дізнавача, прокурора про застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Обов'язок сторін кримінального провадження надання слідчому судді або суду доказів обставин, на які вони посилаються, під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Клопотання

сторін кримінального провадження як процесуальний акт, який ініціює вирішення слідчим суддею, судом питання про застосування заходів забезпечення кримінального провадження; додатки до клопотання слідчого, дізнавача, прокурора.

Застосування прецедентної практики ЄСПЛ у судово-контрольному провадженні з розгляду клопотання про застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Застосування практики Верховного Суду в судово-контрольному провадженні з розгляду клопотання про застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

Особливості застосування заходів забезпечення кримінального провадження в умовах воєнного стану.

Модуль 2. Запобіжні заходи, затримання особи

Правова природа, поняття та види неізоляційних запобіжних заходів, процесуальний порядок їх застосування. Сутність та види неізоляційних запобіжних заходів як альтернативи обмеженню права людини на свободу та особисту недоторканність. Вплив неізоляційних запобіжних заходів на поведінку підозрюваного, обвинуваченого.

Особисте зобов'язання. Сутність особистого зобов'язання як запобіжного заходу в кримінальному провадженні. Порядок застосування особистого зобов'язання. Обов'язки, які можуть бути покладені на підозрюваного, обвинуваченого. Здійснення контролю за виконанням особистого зобов'язання.

Продовження строку, на який на підозрюваного, обвинуваченого покладені обов'язки, передбачені ст. 194 КПК.

Особиста порука. Сутність особистої поруки як запобіжного заходу, підстави, умови та процесуальний порядок її застосування. Процесуальний статус поручителя. Відмова поручителя від взятих на себе зобов'язань, її процесуальні наслідки. Накладення грошового стягнення у разі невиконання поручителем взятих на себе зобов'язань. Здійснення контролю за виконанням зобов'язань про

особисту поруку. Практика застосування особистої поруки в кримінальному провадженні.

Застава. Сутність застави як запобіжного заходу, підстави, умови та процесуальний порядок її застосування. Правові позиції ЄСПЛ щодо застосування запобіжного заходу у вигляді застави.

Правовий статус заставодавця, проблеми забезпечення його прав і законних інтересів. Нормативне обмеження кола осіб, які можуть бути заставодавцями.

Визначення розміру застави та критерії його диференціації. Питання застосування застави в практиці ЄСПЛ. Порядок внесення коштів на спеціальний рахунок у разі застосування застави як запобіжного заходу.

Підстави та процесуальний порядок звернення застави в дохід держави. Проблеми повернення заставодавцю суми застави на стадії досудового розслідування.

Особливості застосування застави як альтернативи триманню під вартою.

Оскарження ухвали слідчого судді, суду, постановленої за результатами розгляду клопотання про застосування запобіжного заходу у вигляді застави або про відмову в застосуванні такого заходу.

Проблемні питання застосування застави як запобіжного заходу в кримінальному провадженні. Досвід застосування застави у країнах англосаксонської та континентальної правової системи.

Правова природа, поняття та види ізоляційних запобіжних заходів, процесуальний порядок їх застосування. Сутність та види ізоляційних запобіжних заходів. Вплив ізоляційних запобіжних заходів на поведінку особи, яка підозрюється або обвинувачується у вчиненні кримінального правопорушення. Проблеми забезпечення прав і свобод особи під час застосування до неї ізоляційних запобіжних заходів.

Домашній арешт. Домашній арешт і практика його застосування в іноземних країнах. Сутність, підстави та умови застосування домашнього арешту

в кримінальному провадженні. Нормативні обмеження обрання домашнього арешту. Процесуальний порядок обрання, зміни та скасування запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту. Правові позиції ЄСПЛ щодо застосування запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту.

Форми контролю за поведінкою особи, яка перебуває під домашнім арештом. Мета, порядок та правові основи застосування електронних засобів контролю за виконанням умов домашнього арешту. Зарубіжний досвід функціонування електронного моніторингу місцезнаходження особи, щодо якої застосовано домашній арешт.

Особливості мотивування ухвали про застосування домашнього арешту, строк її дії. Продовження строку тримання особи під домашнім арештом, його загальний строк.

Порядок та організація виконання органами Національної поліції ухвал слідчого судді, суду про обрання запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту та про зміну раніше обраного запобіжного заходу на запобіжний захід у вигляді домашнього арешту. Контрольно-наглядова справа щодо контролю за особою, яка перебуває під домашнім арештом. Проблеми реалізації органами Національної поліції заходів, спрямованих на забезпечення виконання ухвали про застосування домашнього арешту.

Оскарження ухвали слідчого судді, суду, постановленої за результатами розгляду клопотання про застосування домашнього арешту або продовження його строку.

Тримання під вартою. Міжнародні стандарти застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою та їх імплементація у національне законодавство. Правові позиції ЄСПЛ з питань застосування тримання під вартою та їх вплив на правозастосовну практику.

Підстави обрання тримання під вартою як запобіжного заходу. Клопотання слідчого, прокурора про обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під

вартою, нормативні вимоги до його змісту, особливості обґрунтування в контексті практики ЄСПЛ. Порядок розгляду клопотання про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою. Забезпечення участі підозрюваного, обвинуваченого у судовому розгляді. Підстави і порядок оголошення особи в міжнародний розшук. Особливості предмету доказування при вирішенні слідчим суддею, судом питання про застосування тримання під вартою як запобіжного заходу. Обов'язок доказування наявності достатніх підстав застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою.

Ухвала слідчого судді, суду про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою, нормативні вимоги щодо її форми та змісту. Визначення розміру застави при вирішенні питання про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою.

Строк тримання під вартою, підстави та порядок його продовження. Клопотання слідчого, прокурора про продовження строку тримання під вартою, нормативні вимоги до його змісту, обґрунтування в контексті практики ЄСПЛ. Порядок розгляду клопотання про продовження строку тримання під вартою. Обов'язок доказування підстав продовження строку тримання під вартою. Особливості мотивування ухвали слідчого судді, суду про продовження строку тримання під вартою або відмову в цьому.

Проблеми правового регулювання та застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою та шляхи їх вирішення.

Оскарження в апеляційному порядку ухвал про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою або відмову в цьому, продовження строку тримання під вартою або відмову в його продовженні. Проблемні питання оскарження ухвали про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою в частині визначеного розміру застави.

Застосування запобіжних заходів в особливих порядках кримінального провадження.

Передання неповнолітнього підозрюваного, обвинуваченого під нагляд. Підстави та умови передання неповнолітнього підозрюваного, обвинуваченого під нагляд батьків, опікунів, піклувальників або адміністрації дитячої установи, його процесуальний порядок. Надання згоди неповнолітнім та батьками, опікунами, піклувальниками або представниками адміністрації дитячої установи як умова застосування цього запобіжного заходу. Письмове зобов'язання про забезпечення прибуття неповнолітнього до слідчого, дізнавача, прокурора, слідчого судді та його належну поведінку. Клопотання прокурора про застосування передання неповнолітнього підозрюваного, обвинуваченого під нагляд. Ухвала слідчого судді, суду про передання неповнолітнього підозрюваного, обвинуваченого під нагляд, особливості її мотивування.

Застосування запобіжних заходів у кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів медичного характеру. Підстави та процесуальний порядок обрання запобіжних заходів до особи, стосовно якої передбачається застосування примусових заходів медичного характеру або вирішувалося питання про їх застосування. Передання на піклування опікунам, близьким родичам чи членам сім'ї з обов'язковим лікарським наглядом як запобіжний захід. Поміщення особи до психіатричного закладу в умовах, що виключають її небезпечну поведінку, як запобіжний захід.

Проблеми правового регулювання і застосування запобіжних заходів до особи, стосовно якої передбачається застосування примусових заходів медичного характеру або вирішувалося питання про їх застосування.

Застосування запобіжних заходів у кримінальному провадженні щодо окремої категорії осіб. Особливості обрання запобіжного заходу стосовно судді. Особливості обрання запобіжного заходу стосовно народного депутата України.

Застосування запобіжних заходів під час міжнародного співробітництва.

Тимчасовий арешт. Мета, підстави та порядок застосування тимчасового арешту як запобіжного заходу, його строки. Клопотання прокурора про

застосування тимчасового арешту, додатки до нього. Порядок розгляду клопотання про тимчасовий арешт. Ухвала слідчого судді про застосування тимчасового арешту або відмову в ньому, її оскарження в апеляційному порядку.

Екстрадиційний арешт. Мета, підстави та процесуальний порядок застосування екстрадиційного арешту. Клопотання прокурора про екстрадиційний арешт. Матеріали, що передаються на розгляд слідчому судді. Порядок розгляду клопотання про екстрадиційний арешт. Ухвала слідчого судді про застосування екстрадиційного арешту або відмову в цьому та її оскарження в апеляційному порядку. Строки екстрадиційного арешту та порядок їх продовження. Судовий контроль наявності підстав для подальшого тримання особи під вартою або її звільнення.

Правова природа, види, підстави та процесуальний порядок затримання особи як тимчасового запобіжного заходу.

Затримання особи як тимчасовий запобіжний захід. Генеза інституту затримання особи, підозрюваної у вчиненні кримінального правопорушення, у законодавстві України та доктрині кримінального процесу. Конституційно-правові основи та міжнародно-правові стандарти захисту права особи на свободу та особисту недоторканність під час затримання в кримінальному судочинстві. Порівняльно-правовий аналіз інституту затримання особи, підозрюваної у вчиненні злочину, за законодавством України та зарубіжних країн. Правові позиції ЄСПЛ з питань застосування затримання та їх вплив на правозастосовну практику.

Затримання як тимчасовий запобіжний захід, його види. Момент затримання та проблеми його процесуальної фіксації. Строк затримання особи без ухвали слідчого судді, суду. Гарантії забезпечення прав, свобод та законних інтересів затриманої особи. Проблеми правової регламентації затримання особи в кримінальному провадженні та шляхи їх вирішення.

Законне затримання. Мета, підстави та порядок застосування законного затримання. Особливості затримання окремої категорії осіб. Вимога негайного

доставлення затриманого до уповноваженої службової особи як гарантія забезпечення права особи на свободу та особисту недоторканність.

Затримання уповноваженою службовою особою особи, підозрюваної у вчиненні злочину. Мета та підстави затримання уповноваженою службовою особою такої категорії осіб. Суб'єкти, які уповноважені здійснювати цей вид затримання, його процесуальний порядок. Забезпечення права на участь захисника. Порядок інформування центрів з надання безоплатної правової допомоги про випадки затримання осіб. Нормативні вимоги до змісту протоколу затримання особи, підозрюваної у вчиненні злочину, вручення його копії.

Підстави та процесуальний порядок проведення особистого обшуку затриманої особи, фіксування його результатів. Типові порушення прав затриманого в практиці правоохоронних органів. Механізм захисту прав особи, підозрюваної у вчиненні злочину.

Затримання уповноваженою службовою особою особи, яка вчинила кримінальний проступок. Мета та підстави затримання уповноваженою службовою особою такої категорії осіб. Суб'єкти, які уповноважені здійснювати цей вид затримання, його процесуальний порядок. Забезпечення права на участь захисника. Порядок інформування центрів з надання безоплатної правової допомоги про випадки затримання осіб. Нормативні вимоги до змісту протоколу затримання особи, підозрюваної у вчиненні кримінального проступку, вручення його копії.

Затримання за ухвалою слідчого судді, суду. Мета та підстави застосування затримання за ухвалою слідчого судді, суду. Нормативні вимоги до змісту клопотання слідчого, прокурора про дозвіл на затримання з метою приводу, додатки до нього. Розгляд клопотання про дозвіл на затримання з метою приводу. Ухвала слідчого судді, суду про дозвіл на затримання з метою приводу, вимоги до її змісту та процесуальної форми. Оскарження ухвали про відмову в наданні дозволу на затримання з метою приводу в апеляційному порядку. Строк

доставлення до слідчого судді, суду затриманої особи.

Затримання особи, яка вчинила кримінальне правопорушення за межами України. Мета, підстави та особливості процесуального порядку затримання особи, яка вчинила кримінальне правопорушення за межами України. Суб'єкти, які уповноважені здійснювати цей вид затримання. Підстави звільнення особи, затриманої в порядку міжнародного співробітництва.

Превентивне затримання. Мета, підстави та порядок превентивного затримання в районі проведення антитерористичної операції осіб, причетних до терористичної діяльності. Суб'єкти, які уповноважені приймати рішення про превентивне затримання особи. Копія рішення про превентивне затримання, її вручення особі та направлення слідчому судді, суду з клопотанням про обрання запобіжного заходу. Граничні строки превентивного затримання.

Модуль 3. Інші заходи забезпечення кримінального провадження

Правова природа, сутність, мета, підстави і порядок здійснення виклику слідчим, дізнавачем, прокурором, судового виклику; застосування приводу; накладення грошового стягнення.

Виклик слідчим, дізнавачем, прокурором, судовий виклик, привід. Сутність виклику, його мета та підстави здійснення. Співвідношення понять «виклик» та «повідомлення». Порядок здійснення виклику в кримінальному провадженні. Зміст повістки про виклик, підтвердження про її отримання особою або ознайомлення з її змістом іншим шляхом. Поважні причини неприбуття особи на виклик та його наслідки. Особливості виклику окремих категорій осіб.

Сутність приводу як заходу забезпечення кримінального провадження, ініціювання його здійснення. Нормативні обмеження щодо можливості застосування приводу. Вимоги до змісту клопотання про здійснення приводу, додатки до нього. Розгляд клопотання про здійснення приводу. Ухвала слідчого судді про здійснення приводу та особливості її виконання.

Актуальні проблеми застосування заходів забезпечення кримінального

провадження, спрямованих на забезпечення явки особи, та шляхи їх вирішення.

Накладення грошового стягнення. Сутність, мета та підстави накладення грошового стягнення, його загальні положення. Вимоги до змісту клопотання про накладення грошового стягнення, додатки до нього. Розгляд питання про накладення грошового стягнення. Ухвала про накладення грошового стягнення, вручення її копії. Скасування ухвали про накладення грошового стягнення.

Правова природа, сутність, мета, підстави і порядок відсторонення від посади, тимчасового відсторонення судді від здійснення правосуддя.

Відсторонення від посади. Сутність, мета, підстави та умови відсторонення від посади, його загальні положення як заходу забезпечення кримінального провадження.

Вимоги до змісту клопотання про відсторонення від посади, додатки до нього. Порядок вирішення питання про відсторонення від посади. Особливості предмету доказування при вирішенні слідчим суддею, судом питання про відсторонення від посади. Обов'язок доказування наявності підстав для відсторонення від посади. Ухвала слідчого судді, суду про відсторонення від посади, вимоги до її змісту та процесуальної форми. Порядок продовження строку відсторонення від посади та його скасування. Особливості порядку відсторонення від посади осіб, які призначаються Президентом України, Директора Національного антикорупційного бюро України, Голови Національного агентства з питань запобігання корупції, його заступника.

Оскарження ухвали слідчого судді про відсторонення від посади або відмову в ньому, продовження відсторонення від посади в апеляційному порядку. Актуальні проблеми відсторонення від посади та шляхи їх вирішення.

Тимчасове відсторонення судді від здійснення правосуддя у зв'язку з притягненням до кримінальної відповідальності. Сутність, мета, підстави та умови тимчасового відсторонення судді від здійснення правосуддя у зв'язку з притягненням до кримінальної відповідальності, його загальні положення як

заходу забезпечення кримінального провадження.

Вимоги до змісту клопотання про тимчасове відсторонення судді від здійснення правосуддя у зв'язку з притягненням до кримінальної відповідальності, додатки до нього. Порядок вирішення питання про тимчасове відсторонення судді від здійснення правосуддя у зв'язку з притягненням до кримінальної відповідальності. Особливості предмету доказування при вирішенні Вищою радою правосуддя питання про тимчасове відсторонення судді від здійснення правосуддя у зв'язку з притягненням до кримінальної відповідальності. Обов'язок доказування наявності підстав для тимчасового відсторонення судді від здійснення правосуддя у зв'язку з притягненням до кримінальної відповідальності. Рішення Вищої ради правосуддя про тимчасове відсторонення судді від здійснення правосуддя у зв'язку з притягненням до кримінальної відповідальності. Порядок продовження строку тимчасового відсторонення судді від здійснення правосуддя у зв'язку з притягненням до кримінальної відповідальності та його скасування.

Оскарження рішення Вищої ради правосуддя про тимчасове відсторонення судді від здійснення правосуддя у зв'язку з притягненням до кримінальної відповідальності та про продовження строку тимчасового відсторонення судді від здійснення правосуддя у зв'язку з притягненням до кримінальної відповідальності.

Актуальні проблеми застосування тимчасового відсторонення судді від здійснення правосуддя у зв'язку з притягненням до кримінальної відповідальності та шляхи їх вирішення.

Правова природа, сутність, мета, підстави і порядок застосування: тимчасового обмеження у користуванні спеціальним правом; тимчасового доступу до речей і документів; тимчасового вилучення майна; арешту майна.

Тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом. Сутність, мета та підстави тимчасового обмеження у користуванні спеціальним правом та тимчасового вилучення документів, які посвідчують користування спеціальним

правом, їх загальні положення. Документи, які можуть бути тимчасово вилученими, наслідки їх вилучення.

Клопотання про тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом, вимоги до його змісту, процесуальної форми та додатків. Розгляд клопотання про тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом. Особливості предмету доказування при вирішенні слідчим суддею, судом питання про тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом. Обов'язок доказування наявності підстав тимчасового обмеження у користуванні спеціальним правом. Ухвала слідчого судді, суду про тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом, особливості її мотивування. Строк, протягом якого може бути здійснене тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом, та його продовження. Практика застосування тимчасового обмеження у користуванні спеціальним правом та тимчасового вилучення документів, які посвідчують користування спеціальним правом.

Тимчасовий доступ до речей і документів. Сутність, мета та підстави тимчасового доступу до речей і документів, загальні положення його застосування. Клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів, вимоги до його змісту, процесуальної форми та додатків. Речі і документи, до яких заборонено доступ; речі і документи, які містять охоронювану законом таємницю. Розгляд клопотання про тимчасовий доступ до речей і документів. Особливості предмету доказування при вирішенні слідчим суддею, судом питання про тимчасовий доступ до речей і документів. Обов'язок доказування наявності підстав для тимчасового доступу до речей і документів. Ухвала про тимчасовий доступ до речей і документів, вимоги до її змісту. Виконання ухвали слідчого судді про тимчасовий доступ до речей і документів та процесуальні наслідки її невиконання.

Оскарження ухвали слідчого судді, суду про тимчасовий доступ до речей і документів, якою дозволено вилучення речей і документів, які посвідчують

користування правом на здійснення підприємницької діяльності, або інших, за відсутності яких фізична особа-підприємець чи юридична особа позбавляються можливості здійснювати свою діяльність в апеляційному порядку.

Практика застосування тимчасового доступу до речей і документів.

Тимчасове вилучення майна. Сутність, мета та підстави тимчасового вилучення майна. Майно, яке може бути тимчасово вилученим. Процесуальний порядок тимчасового вилучення майна при здійсненні затримання особи, яка підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення. Тимчасове вилучення майна під час обшуку та огляду. Підстави повернення тимчасово вилученого майна. Гарантії забезпечення прав особи, майно якої тимчасово вилучено.

Актуальні проблеми застосування тимчасового вилучення майна та шляхи їх вирішення.

Арешт майна. Правова природа, поняття, мета, види арешту майна як заходу забезпечення кримінального провадження. Матеріально-правові та процесуально-правові підстави арешту майна та його умови.

Заходи виявлення та розшуку майна, на яке може бути накладено арешт у кримінальному провадженні. Суб'єкти, на майно яких може бути накладено арешт. Мета, підстави та умови попереднього арешту майна чи коштів на рахунках фізичних або юридичних осіб у фінансових установах, його строк. Майно, на яке може бути накладено арешт. Клопотання слідчого, прокурора, цивільного позивача про арешт майна, вимоги до його змісту, процесуальної форми та додатків. Розгляд клопотання про арешт майна. Особливості предмету доказування при вирішенні слідчим суддею, судом питання про арешт майна. Обов'язок доказування наявності підстав для арешту майна. Ухвала слідчого судді, суду про арешт майна, вимоги до її змісту та процесуальної форми. Процесуальний порядок скасування арешту майна.

Оскарження ухвали слідчого судді, суду про арешт майна або відмову в ньому в апеляційному порядку. Мета, підстави та умови накладення арешту на

майно третіх осіб у кримінальному провадженні. Гарантії забезпечення прав третьої особи, на майно якої накладено арешт. Актуальні проблеми накладення арешту на майно в кримінальному провадженні та шляхи їх вирішення.

4. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

4.1. Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять:

- форми організації освітнього процесу: навчальні заняття; самостійна робота; практична підготовка; контрольні заходи;
- види навчальних занять: лекції, практичні заняття, консультації.

4.2. Самостійна робота здобувачів вищої освіти

Самостійна робота – основний вид поза аудиторної роботи навчального характеру, що спрямована на засвоєння програмного матеріалу навчального курсу.

Зміст самостійної роботи здобувачів вищої освіти визначається програмою навчальної дисципліни, методичними матеріалами, завданнями, порадами та настановами викладача. Самостійна робота забезпечується комплексом навчально-методичних засобів: підручниками, навчальними та методичними посібниками, конспектами лекцій, збірниками завдань, практикумами, методичними рекомендаціями з організації самостійної роботи й ін.

Призначенням самостійної роботи є: - поглиблення та конкретизація знань із тем навчальної дисципліни; - формування навичок складання процесуальних документів і прийняття кримінальних процесуальних рішень; - усвідомлення тенденцій розвитку юридичної доктрини та правозастосовної практики з питань застосування заходів забезпечення у різних категоріях кримінальних проваджень.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти здійснюється у таких формах: підбір та аналітичне дослідження рекомендованої, нової навчальної та наукової літератури, тематичних актів законодавства України та іноземних держав, статистичних даних, емпірики, слідчо-прокурорської та судової практики з питань

застосування заходів забезпечення кримінального провадження; опрацювання конспектів лекцій; підготовка до практичних занять; розробка кейсів з питань застосування нормативно-правових актів правоохоронними органами та судовими інстанціями; виконання практичних завдань; підготовка індивідуальних робіт (реферат, стаття, тези, есе тощо); участь у конкурсах студентських наукових праць, турнірах; підготовка до всіх видів поточних контрольних випробувань (колоквіумів, виконання тестових завдань тощо); самотестування; підготовка до диференційованого заліку та ін.

Види індивідуальних робіт, вимоги до виконання та критерії їх оцінювання закріплені у Положенні про види та критерії оцінювання індивідуальних робіт здобувачів вищої освіти кафедри кримінального процесу.

4.3. Освітні технології та методи навчання:

- освітні технології: технологія студентоцентрованого навчання, аудіовізуальні та інтерактивні технології, ІТ-технології тощо;
- методи навчання: поєднання словесних, наочних і практичних методів, метод проблемного викладання, ділові ігри, мозкові штурми, моделювання професійних ситуацій, кейс-метод, дискусія тощо.

4.4. Форми педагогічного контролю та система оцінювання якості сформованих компетентностей за результатами засвоєння навчальної дисципліни

Формами контролю знань здобувачів вищої освіти є поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль знань включає:

- контроль якості засвоєння здобувачами вищої освіти програмного матеріалу навчальної дисципліни *на практичних заняттях* із застосуванням таких засобів: усне, письмове чи експрес-опитування, вирішення практичних завдань або задач, розробка кейсів, захист есе/реферату за ініціативи здобувача й ін.

Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки здобувача вищої освіти до вивчення поточного матеріалу. У ході практичного заняття здобувач може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);

- контроль якості засвоєння здобувачами вищої освіти програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі колоквиумів, виконання тестових завдань тощо.

Впродовж семестру здобувачі виконують самостійну роботу, в тому числі, у формі підготовки *індивідуальної роботи*. Максимальна кількість балів за індивідуальну роботу – 10 балів.

Формою *підсумкового контролю* знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є *диференційований залік*. Мінімальна оцінка результатів поточного контролю й індивідуальної роботи, за якої здобувач може отримати залік, становить 60 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу

і видами контрольних заходів навчальної дисципліни

«Заходи забезпечення кримінального провадження» при підсумковому контролі у формі диференційованого заліку:

Поточний контроль						Індивідуальна робота здобувачів	Підсумкова оцінка знань (диференційований залік)
Модуль № 1		Модуль № 2		Модуль № 3			
п/з	колоквиум	п/з	тестове завдання	п/з	тестове завдання		
max 10	max 10	max 30	max 10	max 20	max 10	max 10	max 100

Критерії оцінювання (диференційований залік)

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль	Max 5	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з

на практичному занятті		теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	4	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	3	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Колоквіум	Max 10	Результати опрацювання матеріалу високі, можлива незначна кількість несуттєвих помилок.
	8	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	6	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість несуттєвих помилок.
	4	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість суттєвих помилок.
	2	Прогалини в знаннях, здобувач слабо володіє матеріалом.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Тестове завдання	Max 10	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з тем, можливі окремі несуттєві недоліки.
	8-9	Результати опрацювання матеріалу високі, але є незначна кількість несуттєвих помилок.
	6-7	Добре засвоєння матеріалу з тем, але є окремі помилки.
	4-5	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	2-3	Мінімальні результати, достатні для отримання позитивної оцінки.
	Min 0-1	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.

Оцінка індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти: Наукова доповідь	Max 10	Послідовно, систематизовано, логічно, грамотно, повно викладені результати проведеного наукового дослідження за певною темою. Ґрунтовно вивчена сучасна вітчизняна та зарубіжна наукова література, нормативні джерела, судова практика, практика органів охорони правопорядку, офіційна статистика. Проведено соціологічне дослідження – опитування, анкетування тощо. Наведені посилання на використані джерела. Обрана тема є актуальною як з практичної, так і з теоретичної точок зору. Робота правильно структурована, має вступ (обґрунтування актуальності дослідження, постановка його мети та завдання), повно висвітлено стан наукової розробленості проблеми, наведено узагальнення наукової літератури, законодавства та інших джерел. Окрім викладення матеріалу робота
---	--------	---

		містить власний авторський підхід до вирішення розглядуваної проблеми та висновки. Наукова доповідь ілюструється за допомогою презентації.
	8	Послідовно, систематизовано, логічно, грамотно викладені результати проведеного наукового дослідження за певною темою. Автор використав основні сучасні вітчизняні та зарубіжні наукові літературні джерела, законодавство, релевантну правозастосовну практику. В роботі наведені посилання на використані інформаційні джерела. Обрана тема є актуальною як з практичної, так і з теоретичної точок зору. Робота добре структурована, має обґрунтування актуальності дослідження; висвітлюється загальний стан наукової розробленості проблеми. Окрім викладення матеріалу робота містить аргументовані авторські висновки. Наукова доповідь ілюструється за допомогою презентації.
	6	Послідовно та грамотно викладені результати проведеного наукового дослідження за певною темою. Автор використав незначну кількість сучасних вітчизняних та зарубіжних наукових літературних джерел, законодавство, правозастосовну практику. В роботі наведені посилання на використані джерела. Обрана тема є актуальною як з практичної, так і з теоретичної точок зору. Робота структурована, має обґрунтування актуальності дослідження, висвітлюється стан наукової розробленості проблеми. Окрім викладення матеріалу робота містить окремі авторські висновки.
	4	Робота недостатньо структурована, не має послідовності та логічності викладення матеріалу. Автор використав сучасні вітчизняні джерела. Наявна незначна кількість посилань на судову та / або правозастосовну практику. Представлена робота не повністю відповідає вимогам, які висуваються до робіт такого рівня, не містить достатнього обсягу, який би дозволив усвідомити сутність питання чи проблеми, задля розкриття яких вона виконувалася. Обрана тема є актуальною, але відсутній авторський підхід при дослідженні більшості питань.
	2	Робота недостатньо структурована, не має змістовної логічності у викладенні матеріалу. Автор використав сучасні вітчизняні джерела, але не звернувся до правозастосовної практики. Представлена робота не в повній мірі відповідає

		вимогам, які висуваються до робіт такого рівня, виконана неакуратно, не містить достатнього обсягу, який би дозволив усвідомити сутність питання чи проблеми, задля розкриття яких вона виконувалася; відсутні авторські висновки.
	Min 0	Представлена робота не відповідає вимогам, які висуваються до робіт такого рівня; містить ознаки академічної недоброчесності.
Реферат	Max 10	Питання плану реферату висвітлені повно. Проаналізовані представлені в навчальній та науковій літературі погляди щодо предмета дослідження; на основі їх порівняльної оцінки висловлене особисте ставлення автора до кожного з них, а також надана власна оцінка запропонованим у літературі пропозиціям стосовно шляхів вирішення таких проблемних питань, які стосуються теми, та (або) висловлені авторські пропозиції. Реферат виконаний самостійно та не містить некоректних запозичень. Реферат ілюструється за допомогою презентації.
	7	Переважна більшість питань плану реферату висвітлена повно та точно. Одне з питань розкрито недостатньо повно або при його висвітленні допущена суттєва помилка. Проаналізовані основні літературні джерела, рекомендовані кафедрою при написанні роботи на відповідну тему. Реферат виконаний самостійно та не містить некоректних запозичень. Реферат ілюструється за допомогою презентації.
	3	Питання плану теми висвітлені поверхово. При написанні реферату використана незначна кількість монографічних та нормативних джерел із числа рекомендованих кафедрою. При розкритті питань плану допущені грубі помилки.
	Min 0	Тема реферату не розкрита або в ній виявлено некоректні запозичення (плагіат).

Анотування прочитаної додаткової літератури з курсу	Мах 4	<p>В роботі здійснена анотація обраних за погодженням з викладачем-науковим керівником джерел. Наведено бібліографічний опис анотованого джерела, надана характеристика його змісту, виділена головна ідея, ключові положення.</p> <p>Анотація містить не лише огляд прочитаного матеріалу, а й аналітичну позицію здобувача вищої освіти з приводу отриманої інформації.</p> <p>Здобувач продемонстрував уміння працювати з літературою, аналізувати норми чинного законодавства, використовувати наукові джерела та правозастосовну практику, робити обґрунтовані висновки. Анотація відповідає вимогам, які пред'являються до такого виду робіт. Вказуються причини обрання певної теми, джерел, робіт конкретних авторів, обґрунтовується актуальність теми, наводиться думка здобувача щодо усвідомленого матеріалу та формулюється висновок.</p>
	2	<p>Анотація здійснена поверхнево, містить лише огляд прочитаного матеріалу. Здобувач не продемонстрував уміння працювати з літературою, ґрунтовно аналізувати норми чинного законодавства, використовувати у необхідній кількості наукові джерела та правозастосовну практику, виокремлювати проблеми правозастосування та головну думку. Зроблені висновки не в повній мірі відображають зміст анотованого матеріалу або є помилковими.</p>
	Min 0	<p>Анотація містить лише загальний огляд дослідженого матеріалу. Зроблені висновки не відображають його зміст, є помилковими або містять ознаки академічного плагіату.</p>
Узагальнення правозастосовної практики	Мах 10	<p>Здобувач вищої освіти проаналізував 30-50 судових рішень, процесуальних документів тощо, які були узагальнені ним особисто чи отримані з відповідних реєстрів.</p> <p>Узагальнення належним чином оформлено, наведені посилання на джерела інформації, містить вступ, в якому вказується на актуальність та мету роботи, змістовну частину, яка структурує процесуальні документи відповідно до правової позиції, та висновки.</p> <p>У висновках зроблено акцент на проблемах правозастосування, наявності розбіжностей у тлумаченні норми та/або у правозастосуванні,</p>

		недоліках і похибках у діяльності правозастосовних органів, існуванні прогалин у законодавстві, неоднаковості у тлумаченні оцінних понять тощо. Узагальнення ілюструється за допомогою презентації.
	8	Здобувач вищої освіти проаналізував не більше 30 судових рішень, процесуальних документів тощо, які були узагальнені ним особисто чи отримані з відповідних реєстрів. Узагальнення оформлено належним чином, має вступ, змістовну частину та висновки. Втім, змістовна частина містить просте перерахування джерел без виокремлення правової позиції правозастосовника, не систематизовані належним чином проблеми правозастосування або це здійснено неповно чи неточно. У висновках вказано на проблеми правозастосування, наявність розбіжностей у тлумаченні норми та/або у правозастосуванні, недоліки та похибки правозастосовних органів, існування прогалин у законодавстві, неоднаковість у тлумаченні оцінних понять та ін.
	6	Здобувач вищої освіти проаналізував не більше 20 судових рішень, процесуальних документів тощо, які були узагальнені ним особисто чи отримані з відповідних реєстрів. Узагальнення оформлено належним чином, має вступ, змістовну частину та висновки. Втім, змістовна частина складається з простого перерахування джерел без виокремлення правової позиції правозастосовника, належним чином не систематизовані проблеми правозастосування або це здійснено неповно чи неточно. У висновках не визначені проблеми правозастосування, не наведено розбіжностей, які мають місце у правозастосовній практиці.
	4	Здобувач вищої освіти проаналізував не більше 10 судових рішень, процесуальних документів тощо, які були узагальнені ним особисто чи отримані з відповідних реєстрів. Узагальнення оформлено належним чином, має вступ, змістовну частину та висновки. Втім, змістовна частина складається з простого перерахування джерел без виокремлення правової позиції правозастосовника, не систематизовані належним чином проблеми правозастосування або це здійснено неповно чи неточно. У висновках не виокремлено проблеми

		правозастосування, не наведено розбіжностей, які мають місце у правозастосовній практиці, задля чого здійснювалося узагальнення.
	2	Здобувач вищої освіти проаналізував не більше 5 судових рішень, процесуальних документів тощо, які були узагальнені ним особисто чи отримані з відповідних реєстрів. Узагальнення оформлено належним чином, має вступ, змістовну частину та висновки. Втім, змістовна частина складається з простого перерахування джерел без виокремлення правової позиції правозастосовника, належним чином не систематизовані проблеми правозастосування або це здійснено неповно чи неточно. У висновках не виокремлено проблеми правозастосування, не наведено розбіжностей, які мають місце у правозастосовній практиці, задля чого здійснювалося узагальнення.
	Min 0	Відсутній аналіз обраних судових рішень або відповідних процесуальних документів, викладено лише зміст зібраних матеріалів. Узагальнення належним чином не оформлене та не структуроване; не наведені посилання на використані джерела інформації.
Есе	Max 6	Есе виконано самостійно, сумлінно та добросовісно. Містить ключову ідею, що розкривається у змісті роботи на конкретних прикладах із судової практики, прецедентах Європейського суду з прав людини, підходах науковців, але з формуванням та наведенням автором власного ставлення до досліджуваного питання.
	4	Есе фрагментарно розкриває ключову ідею, містить методологічні помилки, недостатнє обґрунтування досліджуваного питання.
	2	Есе фрагментарно розкриває ключову ідею, не відповідає стилю есе, не містить авторського висновку щодо розглядуваного питання.
	Min 0	Тема есе не розкрита або в ній виявлено некоректні запозичення (плагіат).
Складання термінологічного словника	3	Здобувач вищої освіти повністю виконав завдання стосовно створення заздалегідь узгодженого переліку термінів, що відображають термінологію галузі (кількох галузей) знань або лексику спеціальної сфери. Складено список термінів, пов'язаних із певною тематикою дисципліни, що вивчається, та надано їх визначення. Підготовлений словник містить не

		менше 10 термінів. Здобувач спирався при підготовці словника на чинне законодавство, міжнародні нормативні акти, практику Європейського суду з прав людини, Конституційного Суду України та Верховного Суду, а також сучасну вітчизняну та зарубіжну наукову літературу за обраною темою.
Розробка схем, таблиць, діаграм	3	Розроблено схему, таблицю, діаграму на основі комплексного аналізу чинного законодавства, узагальнення правозастосовної практики, опанування літературних джерел з навчальної дисципліни, яку вивчає здобувач вищої освіти. Належна систематизація матеріалу дозволила ґрунтовно проаналізувати взаємозв'язки, відмінності тощо. Цей вид індивідуальної роботи бажано проілюструвати презентацією, що значно підвищує її ілюстративність. Робота виконана акуратно, ретельно, ґрунтовно, самостійно.
Створення презентації	3	За допомогою програми Microsoft PowerPoint або за вибором здобувача іншого зручного програмного забезпечення підготовлено презентацію однієї з тем навчальної дисципліни, що вивчається. Подача матеріалу повинна бути динамічною, цікавою, ілюстративною, з використанням різних видів зображень. Презентація має містити не менше 10 слайдів та повністю розкривати питання.
Створення короткометражного фільму	10	Презентується фільм тривалістю не менш 2-3 хвилин аудіо-відео або відео контенту. Сюжет фільму ґрунтується єдиною метою, містить ідею, яка заздалегідь обговорена з науковим керівником. Фільм виконаний якісно, звук чіткий, є доступним для перегляду.
Написання та опублікування наукової статті	10	Наукова стаття є логічно завершеною, ґрунтовною, в ній досліджено найбільш актуальні проблеми чи певне питання, яке є важливим для поглиблення знань здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни, що ним вивчається. Стаття має науковий стиль викладу. Змістовно їй притаманні точність, зрозумілість, зв'язаність (логічна несуперечливість), цілісність, грамотність, довершеність матеріалу та його високий науковий рівень. Структурні елементи статті відповідають вимогам видання, до якого вона подається. Максимальний бал виставляється за умови опублікування підготовленої статті видавництвом.

Написання та опублікування тез доповіді на конференції	5	Тези виступу на науково-практичній чи науковій конференції відповідають вимогам, які висуваються до такого виду роботи. Вони лаконічно формулюють ключові моменти, що презентують доповідь, з якою здобувач вищої освіти виступив або бажає виступити на конференції. Тези оформлені відповідно до вимог, що висуваються організаторами конференції чи видавництвом. Максимальний бал виставляється за умови їх опублікування.
--	---	--

Диференційований залік Зараховано	100	<ol style="list-style-type: none"> 1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в основних наукових доктринах і концепціях навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з навчальної дисципліни й використання отриманих знань у практичній роботі.
	90	<ol style="list-style-type: none"> 1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	85	<ol style="list-style-type: none"> 1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих помилок. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	75	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Помилки й суттєві неузгодженості у відповіді на заліку за наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.

	70	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Помилки у відповіді на заліку за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.
	60	1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Наявність помилок у відповіді на питання на заліку.
Не зараховано	55	1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.

4.5. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.

2. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо відповідності Конституції України (конституційності) положення третього речення частини третьої статті 315 Кримінального процесуального кодексу України від 23.11.2017 р. № 1-р/2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v001p710-17#Text>.

3. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційною скаргою Глуценка Віктора Миколайовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини другої статті 392 Кримінального

процесуального кодексу України від 13.06.2019 р. № 4-р/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v004p710-19#n66>.

4. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційною скаргою Татькова Віктора Івановича щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень частини п'ятої статті 190, пункту 1 частини першої, частини третьої статті 309 Кримінального процесуального кодексу України від 17.03.2020 р. № 5-р/2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v005p710-20#n65>.

5. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text.

6. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/4651-17#Text>.

7. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини : Закон України від 23.02.2006 р. № 3477-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15#Text>.

8. Інструкція про порядок здійснення міжнародного співробітництва з питань взаємної правової допомоги, видачі правопорушників (екстрадиції), передачі (прийняття) засуджених осіб, виконання вироків та інших питань міжнародного судового співробітництва у кримінальному провадженні під час судового провадження : затв. наказом Міністерства юстиції України від 19.08.2019 р. № 2599/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0956-19#Text>.

9. Про судову практику в справах про зняття арешту з майна : Постанова Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 03.06.2016 р. № 5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0005740-16#Text>.

10. Про деякі питання порядку застосування запобіжних заходів під час досудового розслідування та судового провадження відповідно до Кримінального процесуального кодексу України : Лист Вищого спеціалізованого суду України з

розгляду цивільних і кримінальних справ від 04.04.2013 р. № 511-550/0/4-13. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0511740-13#Text>.

11. Про деякі питання здійснення слідчим суддею суду першої інстанції судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження : Лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 05.04.2013 р. № 223-558/0/4-13. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0558740-13#Text>.

12. Про деякі питання здійснення кримінального провадження щодо неповнолітніх : Лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 18.07.2013 р. № 223-1134/0/4-13. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v1134740-13#Text>.

13. Щодо визначення територіальної підсудності розгляду клопотань про застосування заходів забезпечення кримінального провадження : Лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 15.10.2013 р. № 1640/0/4-13. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v1640740-13#Text>.

14. Про судову практику застосування судами першої та апеляційної інстанцій процесуального законодавства щодо обрання, продовження запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою : Лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 01.02.2015 р. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/VRR00153>.

15. Щодо окремих питань здійснення кримінального провадження в умовах воєнного стану : Лист Верховного Суду від 03.03.2022 р. № 1/0/2-22. URL: <https://supreme.court.gov.ua/supreme/pres-centr/news/1261413/>.

16. Рішення Ради суддів України щодо вжиття невідкладних заходів для забезпечення сталого функціонування судової влади в Україні від 24.02.2022 р. № 9. URL: <https://rsu.gov.ua/uploads/news/risenna-rsu-no9-vid-240222-2de02988e4.pdf>.

Література

Основна література

1. Завтур В. А. Особливості доказування при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження слідчим суддею та судом: теорія і практика : монографія. Одеса : Гельветика, 2020. 248 с.
2. Зіньковський І. П., Гловюк І. В. Повноваження слідчого при обранні, зміні та скасуванні заходів забезпечення кримінального провадження: доктрина і практика : монографія. Одеса : Гельветика, 2020. 420 с.
3. Капліна О. В., Котова А. С. Процесуальний порядок арешту майна у кримінальному провадженні : монографія. Одеса : Гельветика, 2021. 288 с.
4. Кримінальний процес : підручник / за заг. ред. О. В. Капліної та О. Г. Шило. Харків : Право, 2019. 584 с.
5. Кримінальний процесуальний кодекс України: постатейна систематизація окремих правових позицій Верховного Суду / наук. ред.: І. В. Гловюк, М. І. Пашковський, Д. В. Пономаренко. Одеса, 2019. 960 с.
6. Науково-практичний коментар до Розділу II Кримінального процесуального кодексу України «Заходи забезпечення кримінального провадження» / за ред. І. В. Гловюк. Львів: ЛДУВС, 2022. 440 с.
URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/5073>.
7. Туркот М. С., Столітній А. В., Шмаленя С. В., Снігар М. І. Кримінальний процесуальний кодекс України з постатейними матеріалами практики Конституційного Суду України, Верховного Суду України та Верховного Суду, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ. Київ : Норма права, 2020. 1504 с.
8. Фоміна Т. Г. Застосування запобіжних заходів у кримінальному провадженні: проблеми теорії та практики : монографія. Харків : Панов, 2020. 576с.

9. Шаренко С. Л. Теоретико-прикладні основи діяльності слідчого судді в кримінальному провадженні : монографія. Харків : Право, 2021. 480 с.

Додаткова література

1. Беспалько І. Л. Особливості застосування заходів забезпечення кримінального провадження у процесі кримінального процесуального доказування. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Право.* Ужгород, 2023. Т. 2. Вип. 75. С. 151–157. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/52724>.

2. Вапнярчук В. В. Теорія і практика кримінального процесуального доказування : монографія. Харків : Юрайт, 2017. 408 с.

3. Велика українська юридична енциклопедія : у 20 т. Т. 19 : Кримінальний процес, судоустрій, прокуратура та адвокатура / ред. кол.: В. Т. Нор (голова) та ін. ; НАПРН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2020. 960 с.

4. Гриза О. В. Забезпечення дотримання таємниці досудового розслідування під час застосування деяких заходів забезпечення кримінального провадження. *Юридичний науковий електронний журнал.* 2023. № 3. С. 430–433. URL: http://www.lsej.org.ua/3_2023/100.pdf.

5. Гутник А. В. Застосування домашнього арешту під час воєнного стану. *Аналітично-порівняльне правознавство: електронне наукове фахове видання.* 2023. № 5. С. 518–524. URL: <http://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/290787/284416>.

6. Kaplina O., Tumanians A. ECHR decisions that influenced the criminal procedure of Ukraine. *Access to Justice in Eastern Europe.* 2021. Iss. 1. P. 102–121.

7. Kaplina O. V. Prisoner of War: Special Status in the Criminal Proceedings of Ukraine and the Right to Exchange. *Access to Justice in Eastern Europe.* 2022. Vol. 5, Spec. Iss.: Access to Justice in Ukraine amid War. P. 8–24.

8. Kaplina O. V., Fomin S. Proportionality of Interference with the Right to Peaceful Enjoyment of Property During the Seizure of Property in Criminal Proceedings in Ukraine. *Access to Justice in Eastern Europe*. 2020. Vol. 3, Iss. 4. P. 246–264.

9. Колодчин Д. В. Кримінальний процесуальний інститут тримання під вартою як запобіжний захід: теорія і практика : монографія. Київ : Дакор, 2020. 236 с.

10. Кримінальний процес : навч. посібник для підготовки до іспиту / О. В. Капліна та ін. Харків : Право, 2022. 296 с.

11. Кримінальний процес України : академічний курс у 3 т. Т. 1: Загальна частина / за ред. Н. Р. Бобечка. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2021. 912 с.

12. Кримінальний процес України : навч. посіб. / за заг. ред. О. П. Кучинської, Ю. В. Циганюк. Київ : Юрінком Інтер, 2021. 448 с.

13. Лейба О. А. Арешт майна у кримінальному провадженні: порівняльно-правовий аспект. *Proceedings of the 2nd International Scientific and Practical Conference «International Forum: Problems and Scientific Solutions»* (March 6-8, 2020). Melbourne, Australia : CSIRO Publishing House, 2020. P. 39–45.

14. Назаров В. В., Ситайло О. І. Особливості нормативної моделі інституту застави в кримінальному провадженні. *Право і суспільство*. 2023. № 1. С. 364–373. URL: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2023/1_2023/52.pdf.

15. Огляд судової практики Верховного Суду щодо перегляду ухвал слідчих суддів (рішення, внесені до ЄДРСР за період з 01.01.2018 по 01.06.2020). URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/Ogljad_KKS_01_01_2018_01_06_2020.pdf.

16. Повноваження слідчого судді : навч.-методичн. посіб. / І. В. Гловюк та ін. Одеса : Гельветика, 2020. 220 с.

17. Рогальська В. В., Здрок О. І. Арешт майна в кримінальному процесі: підстави та порядок застосування. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 2. С. 626–629. URL: http://www.lsej.org.ua/2_2023/149.pdf.

18. Савенко М. Є. Апеляційне оскарження та перегляд ухвал слідчого судді, постановлених під час досудового розслідування : монографія. Харків : Право, 2021. 256 с.

19. Січко В. О. Суд у провадженні по вирішенню питання про застосування запобіжних заходів. *Visegrad Journal on Human Rights*. 2019. № 1. С. 95–99.

20. Скрипник А. В. Використання цифрової інформації в кримінальному процесуальному доказуванні : монографія. Харків : Право, 2022. 408 с.

21. Торбас О. О. Розсуд в кримінальному процесі України: теоретичне обґрунтування та практика реалізації : монографія. Одеса : Юридична література, 2020. 284 с.

22. Tumanyants A., Hetman H., Babanina V., Dovbash R. Features of ensuring the right to liberty and personal integrity in criminal proceedings under the conditions of martial law: Precedent practice of the European Court of Human Rights and ukrainian realities. *Access to Justice in Eastern Europe*. 2023. Vol. 6, Iss. 2. P. 153–171. URL: https://ajee-journal.com/upload/attaches/att_1684148544.pdf.

23. Туманянц А. Р. Забезпечення прав потерпілого при застосуванні запобіжних заходів у кримінальному провадженні. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2023. Вип. 78: ч. 2. С. 303–309. URL: <https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2023/08/50.pdf>.

24. Туманянц А. Р. Забезпечення прав та законних інтересів підозрюваного, обвинуваченого в разі застосування відсторонення від посади як заходу забезпечення кримінального провадження. *Порівняльно-аналітичне право: електрон. наук. фахове вид. юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет»*. Ужгород, 2019. № 2. С. 250–254. URL: <http://pap-journal.in.ua/wp-content/uploads/2020/08/2.pdf>.

25. Туманянц А. Р., Крицька І. О. Проблеми застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою щодо осіб, які мають вади зору. *Copernicus*

Political and Legal Studies. 2022. № 3. С. 71–81. URL: <https://czasopisma.marszalek.com.pl/images/pliki/cpls/3/cpls309.pdf>.

26. Туманянц А. Р., Крицька І. О. Реалізація Україною права на відступ від статті 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод: прецедентна практика Європейського суду з прав людини у кримінальному провадженні та вітчизняні реалії в умовах воєнного стану. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 5. С. 603–607. URL: http://www.lsej.org.ua/5_2022/145.pdf.

27. Туманянц А. Р., Медведєв В. І. Окремі проблеми практики накладення арешту на особисті документи в кримінальному провадженні. *Право і суспільство*. 2020. № 2. Ч. 3. С. 171–178. URL: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2020/2_2020/part_3/29.pdf.

28. Tyshchenko, O. I., Titko, I. A. Features of application of precautionary measures for persons suffering from mental disorders: national dimension. *Journal of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine*. 2020. 27(1). P. 147–161.

29. Черниченко І. В. Особливості тримання під вартою в умовах воєнного стану. *Аналітично-порівняльне правознавство: електронне наукове фахове видання*. 2022. № 3. С. 274–278. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/49566>.

Інтернет-ресурси:

Офіційний веб-портал Судової влади України - <http://court.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Верховної Ради України - <http://rada.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Конституційного Суду України - <http://www.ccu.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Верховного Суду - https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/

Офіційний веб-портал Офісу Генерального прокурора - www.gp.gov.ua/

Офіційний веб-портал Національного антикорупційного бюро України - <https://nabu.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Міністерства внутрішніх справ - <https://mvs.gov.ua/uk>

Офіційний веб-портал Єдиного державного реєстру судових рішень <http://www.reyestr.court.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Європейського суду з прав людини - <http://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home>

Офіційний веб-портал газети «Закон і бізнес» - <https://zib.com.ua/>

Офіційний веб-портал Офісу Ради Європи в Україні - <http://www.coe.kiev.ua>

Офіційний веб-портал Державного бюро розслідувань - <https://dbr.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Національної школи суддів України - <http://nsj.gov.ua/ua/about/>

Офіційний веб-портал Наукової бібліотеки НЮУ імені Ярослава Мудрого - <https://library.nlu.edu.ua/>

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри кримінального процесу. URL: http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=itemlist&task=category&id=192:kafedra-kriminalnogo-proczesu&Itemid=151

НЕІК

Навчальний електронний інформаційний комплекс «Заходи забезпечення кримінального провадження». URL: <https://neik.nlu.edu.ua/moodle/course/view.php?id=1074>

Додаток 1

Карта предметних компетентностей з навчальної дисципліни

Шифр та назва компетентностей за спеціальністю і/або спеціалізацією	Шифр та назва компетентностей з навчальної дисципліни
ЗК – загальні (універсальні) компетентності (обрати компетентності згідно зі змістом навчальної дисципліни)	ПК – предметні компетентності з навчальної дисципліни
ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	<p>ПК1. Знання фундаментальних положень і категоріального апарату сучасного кримінального процесуального права в частині застосування заходів забезпечення кримінального провадження.</p> <p>ПК2. Уміння здійснювати порівняльно-правовий аналіз нормативного регулювання заходів забезпечення кримінального провадження в законодавстві України та зарубіжних країн.</p> <p>ПК3. Знання міжнародно-правових стандартів захисту прав особи в кримінальному судочинстві та механізмів їх реалізації під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження.</p>
ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	<p>ПК4. Розуміння прецедентної практики Європейського суду з прав людини щодо особливостей застосування статей 5, 6, 7, 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та Протоколів до неї при обранні, зміні та скасуванні заходів забезпечення кримінального провадження, продовженні строку їх дії; уміння використовувати правові позиції у правозастосовній діяльності.</p> <p>ПК5. Розуміння конституційно-правового регулювання застосування заходів забезпечення кримінального провадження, а також правових позицій Конституційного Суду України з цих питань і вміння їх застосовувати у конкретних практичних ситуаціях.</p> <p>ПК6. Знання та розуміння правових позицій Верховного Суду з питань судового контролю під час досудового розслідування в кримінальному провадженні та вміння їх застосовувати у конкретних практичних ситуаціях, які виникають під час</p>

	<p>застосування заходів забезпечення кримінального провадження.</p> <p>ПК7. Уміння правильно тлумачити та застосовувати норми кримінального процесуального законодавства, що регулюють підстави та процесуальний порядок застосування заходів забезпечення кримінального провадження з урахуванням надбань сучасної юридичної техніки та герменевтики.</p> <p>ПК8. Знання науково-практичних проблем, які виникають під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження; розуміння основних доктринальних і практичних підходів до їх вирішення.</p> <p>ПК9. Розуміння сучасних тенденцій розвитку та уміння прогнозувати подальшу модернізацію теорії та практики застосування заходів забезпечення кримінального провадження.</p>
<p>ЗК 8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p>	<p>ПК10. Знання теорії та практики кримінального процесуального доказування в судово-контрольному провадженні з розгляду клопотань про застосування заходів забезпечення кримінального провадження.</p> <p>ПК11. Уміння доводити наявність мети та підстав застосування заходів забезпечення кримінального провадження, необхідність продовження їх строку.</p>
<p>ЗК1.1. Здатність удосконалювати свій професійний рівень та набувати нові знання.</p>	<p>ПК12. Розуміння поняття, сутності та класифікації заходів забезпечення кримінального провадження, їх значення для кримінального судочинства.</p> <p>ПК13. Розуміння загальних правил, підстав і порядку застосування заходів забезпечення кримінального провадження.</p> <p>ПК14. Розуміння правової природи, поняття, мети, умов та порядку застосування запобіжних заходів у кримінальному провадженні, їх класифікації та співвідношення з іншими заходами забезпечення кримінального провадження.</p>
<p>ЗК1.2. Здатність до пошуку альтернативних рішень у професійній діяльності.</p>	<p>ПК15. Здатність формулювати власну правову позицію, наводити переконливі аргументи, оцінювати докази та знаходити оптимальні варіанти розв'язання конфліктних ситуацій у судово-</p>

	<p>контрольному провадженні з розгляду клопотання про застосування особистого зобов'язання, особистої поруки, застави як запобіжних заходів.</p> <p>ПК16. Здатність формулювати власну правову позицію, наводити переконливі аргументи, оцінювати докази та знаходити оптимальні варіанти розв'язання конфліктних ситуацій у судово-контрольному провадженні з розгляду клопотання про застосування домашнього арешту та тримання під вартою як запобіжних заходів.</p> <p>ПК17. Розуміння правової природи, поняття, видів запобіжних заходів, які застосовуються в особливих порядках кримінального провадження та під час міжнародного співробітництва; підстав і процесуального порядку їх застосування, продовження, зміни та скасування.</p> <p>ПК18. Розуміння правової природи затримання як тимчасового запобіжного заходу та знання його видів, підстав і порядку застосування, а також практики здійснення затримання в кримінальному провадженні та проблем, які виникають у цій сфері.</p> <p>ПК19. Розуміння правової природи, сутності, мети, підстав і порядку здійснення виклику слідчим, дізнавачем, прокурором, судового виклику; застосування приводу; накладення грошового стягнення; відсторонення від посади; тимчасового відсторонення судді від здійснення правосуддя.</p> <p>ПК20. Розуміння правової природи, мети, підстав і порядку застосування: тимчасового обмеження у користуванні спеціальним правом; тимчасового доступу до речей і документів; тимчасового вилучення майна; арешту майна.</p> <p>ПК21. Здатність формулювати особисту думку, її аргументувати та доказово репрезентувати.</p>
<p>ЗК1.3. Здатність бути лідером, стимулювати на досягнення спільної мети, брати на себе відповідальність.</p>	<p>ПК22. Здатність будувати оптимальні моделі взаємодії професійних учасників судово-контрольного провадження з розгляду клопотання про застосування</p>

	<p>заходів забезпечення кримінального провадження під час досудового розслідування.</p> <p>ПК23. Знання алгоритмізації апеляційного оскарження та перегляду ухвал слідчого судді, постановлених під час досудового розслідування.</p> <p>ПК24. Здатність до пошуку оптимальних варіантів розв'язання конфліктних ситуацій у судово-контрольному провадженні з розгляду клопотання про застосування заходів забезпечення кримінального провадження.</p> <p>ПК25. Знання особливостей провадження з розгляду клопотання про застосування заходів забезпечення кримінального провадження та здатність виявляти й вирішувати проблеми в судово-контрольному провадженні під час досудового розслідування.</p>
<p>ЗК1.5. Здатність до креативності у предметно-практичній діяльності.</p>	<p>ПК26. Знання технології прийняття процесуальних рішень під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження, продовження строку їх дії та особливостей мотивування окремих з них в контексті вимог Європейського суду з прав людини.</p>
<p>СК – фахові компетентності за спеціальністю (обрати компетентності згідно зі змістом навчальної дисципліни)</p>	
<p>СК3. Здатність професійно оперувати категоріально понятійним апаратом права і правоохоронної діяльності.</p>	<p>ПК1. Знання фундаментальних положень і категоріального апарату сучасного кримінального процесуального права в частині застосування заходів забезпечення кримінального провадження.</p> <p>ПК2. Уміння здійснювати порівняльно-правовий аналіз нормативного регулювання заходів забезпечення кримінального провадження в законодавстві України та зарубіжних країн.</p> <p>ПК12. Розуміння поняття, сутності та класифікації заходів забезпечення кримінального провадження, їх значення для кримінального судочинства.</p> <p>ПК13. Розуміння загальних правил, підстав і порядку застосування заходів забезпечення кримінального провадження.</p>

<p>СК5. Здатність самостійно збирати та критично опрацювати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел.</p>	<p>ПК3. Знання міжнародно-правових стандартів захисту прав особи в кримінальному судочинстві та механізмів їх реалізації під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження.</p> <p>ПК4. Розуміння прецедентної практики Європейського суду з прав людини щодо особливостей застосування статей 5, 6, 7, 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та Протоколів до неї при обранні, зміні та скасуванні заходів забезпечення кримінального провадження, продовженні строку їх дії; уміння використовувати правові позиції у правозастосовній діяльності.</p>
<p>СК6. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.</p>	<p>ПК5. Розуміння конституційно-правового регулювання застосування заходів забезпечення кримінального провадження, а також правових позицій Конституційного Суду України з цих питань і вміння їх застосовувати у конкретних практичних ситуаціях.</p> <p>ПК6. Знання та розуміння правових позицій Верховного Суду з питань судового контролю під час досудового розслідування в кримінальному провадженні та вміння їх застосовувати у конкретних практичних ситуаціях, які виникають під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження.</p> <p>ПК7. Уміння правильно тлумачити та застосовувати норми кримінального процесуального законодавства, що регулюють підстави та процесуальний порядок застосування заходів забезпечення кримінального провадження з урахуванням надбань сучасної юридичної техніки та герменевтики.</p> <p>ПК8. Знання науково-практичних проблем, які виникають під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження; розуміння основних доктринальних і практичних підходів до їх вирішення.</p>
<p>СК10. Здатність визначати належні та придатні для юридичного аналізу факти.</p>	<p>ПК9. Розуміння сучасних тенденцій розвитку та уміння прогнозувати подальшу модернізацію теорії та практики застосування заходів забезпечення кримінального провадження.</p>

	<p>ПК10. Знання теорії та практики кримінального процесуального доказування в судово-контрольному провадженні з розгляду клопотань про застосування заходів забезпечення кримінального провадження.</p> <p>ПК11. Уміння доводити наявність мети та підстав застосування заходів забезпечення кримінального провадження, необхідність продовження їх строку.</p>
<p>СК11. Здатність до аналізу та оцінки ризиків, що впливають на вчинення адміністративних та кримінальних правопорушень.</p>	<p>ПК14. Розуміння правової природи, поняття, мети, умов та порядку застосування запобіжних заходів у кримінальному провадженні, їх класифікації та співвідношення з іншими заходами забезпечення кримінального провадження.</p> <p>ПК15. Здатність формулювати власну правову позицію, наводити переконливі аргументи, оцінювати докази та знаходити оптимальні варіанти розв'язання конфліктних ситуацій у судово-контрольному провадженні з розгляду клопотання про застосування особистого зобов'язання, особистої поруки, застави як запобіжних заходів.</p> <p>ПК16. Здатність формулювати власну правову позицію, наводити переконливі аргументи, оцінювати докази та знаходити оптимальні варіанти розв'язання конфліктних ситуацій у судово-контрольному провадженні з розгляду клопотання про застосування домашнього арешту та тримання під вартою як запобіжних заходів.</p> <p>ПК17. Розуміння правової природи, поняття, видів запобіжних заходів, які застосовуються в особливих порядках кримінального провадження та під час міжнародного співробітництва; підстав і процесуального порядку їх застосування, продовження, зміни та скасування.</p>
<p>СК 20. Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення адміністративних і кримінальних правопорушень, заходів, спрямованих на усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб та публічній безпеці.</p>	<p>ПК18. Розуміння правової природи затримання як тимчасового запобіжного заходу та знання його видів, підстав і порядку застосування, а також практики здійснення затримання в кримінальному провадженні та проблем, які виникають у цій сфері.</p>

<p>СК – фахові компетентності за спеціалізацією (обрати компетентності згідно зі змістом навчальної дисципліни)</p>	
<p>СК1.1. Здатність до реалізації міжнародних стандартів прав і свобод людини у правоохоронній діяльності.</p>	<p>ПК19. Розуміння правової природи, сутності, мети, підстав і порядку здійснення виклику слідчим, дізнавачем, прокурором, судового виклику; застосування приводу; накладення грошового стягнення; відсторонення від посади; тимчасового відсторонення судді від здійснення правосуддя.</p> <p>ПК20. Розуміння правової природи, мети, підстав і порядку застосування: тимчасового обмеження у користуванні спеціальним правом; тимчасового доступу до речей і документів; тимчасового вилучення майна; арешту майна.</p> <p>ПК21. Здатність формулювати особисту думку, її аргументувати та доказово репрезентувати.</p> <p>ПК22. Здатність будувати оптимальні моделі взаємодії професійних учасників судово-контрольного провадження з розгляду клопотання про застосування заходів забезпечення кримінального провадження під час досудового розслідування.</p> <p>ПК23. Знання алгоритмізації апеляційного оскарження та перегляду ухвал слідчого судді, постановлених під час досудового розслідування.</p> <p>ПК24. Здатність до пошуку оптимальних варіантів розв'язання конфліктних ситуацій у судово-контрольному провадженні з розгляду клопотання про застосування заходів забезпечення кримінального провадження.</p>
<p>СК1.2. Уміння виявляти проблеми правозастосування та пропонувати шляхи їх вирішення під час здійснення правоохоронної діяльності.</p>	<p>ПК25. Знання особливостей провадження з розгляду клопотання про застосування заходів забезпечення кримінального провадження та здатність виявляти й вирішувати проблеми в судово-контрольному провадженні під час досудового розслідування.</p> <p>ПК26. Знання технології прийняття процесуальних рішень під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження, продовження строку їх дії та</p>

	особливостей мотивування окремих з них в контексті вимог Європейського суду з прав людини.
--	--

Карта результатів навчання здобувача вищої освіти, сформульованих у термінах компетентностей

Шифр та назва РН за спеціальністю і / або спеціалізацією	Модуль НД	Шифр та назва РН з навчальної дисципліни
РН – результати навчання за спеціальністю / спеціалізацією (обрати результати навчання згідно зі змістом навчальної дисципліни)		Результати навчання з навчальної дисципліни
РН 3. Збирати необхідну інформацію з різних джерел, аналізувати і оцінювати її.	№ 1	<p>РН НД 1.1. Демонструвати знання конституційно-правового регулювання питань застосування заходів забезпечення кримінального провадження.</p> <p>РН НД 1.2. Демонструвати знання та розуміння прикладних аспектів правової герменевтики.</p> <p>РН НД 1.3. Дискутувати зі складних правових проблем застосування міжнародних стандартів захисту прав людини під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження.</p> <p>РН НД 1.4. Оперувати доктринальними підходами до вирішення проблем, які виникають під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження.</p> <p>РН НД 1.5. Використовувати правові позиції Конституційного Суду України та Верховного Суду з питань застосування заходів забезпечення кримінального провадження.</p> <p>РН НД 1.6. Демонструвати навички збору й аналізу прецедентної практики Європейського суду з прав людини щодо особливостей застосування ст. ст. 3, 5, 6, 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та Протоколів до неї під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження; вміння використовувати правові позиції в правозастосовній діяльності.</p> <p>РН НД 1.7. Інтерпретувати феномен практики застосування заходів забезпечення</p>

		<p>кримінального провадження під час проведення модельних судових засідань.</p> <p>РН НД 1.8. Визначати індикатори якості й ефективності застосування заходів забезпечення кримінального провадження.</p> <p>РН НД 1.9. Аналізувати методологічні аспекти теорії та практики кримінального процесуального доказування в судово-контрольному провадженні з розгляду клопотання про застосування заходів забезпечення кримінального провадження.</p> <p>РН НД 1.10. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію при вирішенні проблем, що виникають під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження.</p>
<p>РН 4. Формулювати і перевіряти гіпотези, аргументувати висновки.</p>	<p>№ 2</p>	<p>РН НД 2.1. Застосовувати доктринальні підходи щодо розуміння поняття та сутності кримінального процесуального примусу, міжнародних стандартів його застосування, співвідношення кримінального процесуального примусу з суміжними категоріями кримінального судочинства та іншими видами державного примусу.</p> <p>РН НД 2.2. Демонструвати розуміння сутності, поняття, функціонального призначення заходів забезпечення кримінального провадження, а також наявних у доктрині кримінального процесу їх класифікацій.</p> <p>РН НД 2.3. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні доктринальні підходи для вдосконалення кримінального процесуального законодавства в контексті застосування запобіжних заходів у кримінальному провадженні.</p> <p>РН НД 2.4. Аналізувати типові процесуальні ситуації, що виникають у межах судово-контрольних проваджень із застосування запобіжних заходів, та уникати типових ситуаційних юридичних помилок.</p> <p>РН НД 2.5. Розуміти правову природу, поняття, види запобіжних заходів, які застосовуються в особливих порядках кримінального провадження та під час міжнародного співробітництва; підстави і процесуальний порядок їх застосування, продовження, зміни та скасування.</p>

		РН НД 2.6. Демонструвати розуміння правової природи затримання як тимчасового запобіжного заходу, його видів у кримінальному провадженні, підстав і порядку застосування, а також гарантій забезпечення прав і свобод затриманої особи.
РН 8. Здійснювати пошук інформації у доступних джерелах для повного та всебічного встановлення необхідних обставин.	№ 3	РН НД 3.1. Демонструвати знання процедури апеляційного оскарження ухвал слідчого судді під час досудового розслідування. РН НД 3.2. Демонструвати навички роботи з електронним документом та електронними реєстрами баз даних у процедурах застосування заходів забезпечення кримінального провадження.
РН 10. Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.	№ 3	РН НД 3.3. Демонструвати знання особливостей процесуального порядку застосування заходів забезпечення кримінального провадження, а також актуальних проблем правозастосовної практики у цій сфері та вміти пропонувати шляхи їх вирішення.
РН 11. Знати і розуміти сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.	№ 3	РН НД 3.4. Застосовувати знання новітніх інформаційно-комунікаційних технологій у процедурах застосування заходів забезпечення кримінального провадження. РН НД 3.5. Здійснювати правовий комплаєнс в межах професійних обов'язків. РН НД 3.6. Здійснювати моніторинг інновацій в криміналістичній діяльності та продукувати ідеї щодо їх використання у сфері судово-контрольної діяльності при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження. РН НД 3.7. Інтерпретувати нову інформацію в предметній сфері застосування заходів забезпечення кримінального провадження; визначати актуальні проблеми правозастосовної практики в цій сфері та вміти пропонувати шляхи їх вирішення. РН НД 3.8. Демонструвати знання технології складання процесуальних документів у судово-контрольному провадженні щодо застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

Додаток 3

**Матриця зв'язків модулів навчальної дисципліни,
результатів навчання та предметних компетентностей
у програмі навчальної дисципліни**

Результати навчання за навчальною дисципліною / модулями	П К 1	П К 2	П К 3	П К 4	П К 5	П К 6	П К 7	П К 8	П К 9	П К 10	П К 11	П К 12	П К 13	П К 14	П К 15	П К 16	П К 17	П К 18	П К 19	П К 20	П К 21	П К 22	П К 23	П К 24	П К 25	П К 26	
Заходи забезпечення кримінального провадження / Модуль 1																											
РН НД 1.1.	•																										
РН НД 1.2.	•						•																				
РН НД 1.3.			•																								
РН НД 1.4.							•	•																			
РН НД 1.5.					•	•							•														
РН НД 1.6.				•									•														
РН НД 1.7.								•					•	•													
РН НД 1.8.		•						•	•																		
РН НД 1.9.										•				•													
РН НД 1.10.													•														
Заходи забезпечення кримінального провадження / Модуль 2																											
РН НД 2.1.			•	•					•																		
РН НД 2.2.													•	•													
РН НД 2.3.															•	•											
РН НД 2.4.															•	•	•										
РН НД 2.5.																	•										
РН НД 2.6.																		•									
Заходи забезпечення кримінального провадження / Модуль 3																											
РН НД 3.1.																					•						
РН НД 3.2.																						•				•	
РН НД 3.3.																			•	•							
РН НД 3.4.																										•	
РН НД 3.5.																				•					•		
РН НД 3.6.																										•	
РН НД 3.7.																			•	•							
РН НД 3.8.																				•					•		•